

Forskrift om skoleregler for Åfjord kommune

Innledning

Hjemmel

Vedtatt i Åfjord kommunestyre 20. juni 2024 med hjemmel i lov av 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringsloven) § 10-7.

§ 1 Formål

Grunnskolene i Åfjord skal preges av læring, trygghet, trivsel, samarbeid, respekt, medansvar og medvirkning.

Formålet med skolereglene er at elevene skal kjenne til hvilke rettigheter og plikter de har, og hvordan de kan medvirke i sin skolehverdag.

Sammen med forebyggende arbeid skal ordensreglementet brukes for å skape et godt skolemiljø som er preget av et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel lek og læring.

Skolereglene skal også vise hvilke tiltak som kan iverksettes når elever bryter disse, og hvordan disse sakene behandles.

§2 Virkeområde

Ordensreglementet skal gjelde for elever ved alle grunnskolene i Åfjord.

Reglementet gjelder i skoletiden, på SFO og for alle aktiviteter i skolens regi. I tillegg gjelder reglene i skolens digitale rom, samt på skoleveien.

Skolereglene gjelder også krenkelser som skjer utenfor opplæring og aktivitet i skolens regi hvis krenkelsene har utgangspunkt i skolesituasjonen eller preger skolesituasjonen.

§ 3 organisering av skoledemokratiet

§ 3.1 Elevmedvirkning

Skolen skal legge til rette for at hver enkelt elev skal kunne ytre meningene sine innenfor rammene av ytringsfriheten og uten å krenke andre.

Skolen skal sørge for at elevene får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere det som skjer på skolen. De viktigste områdene for dette er: skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringen og skoleregler. Elevenes deltakelse vil i hovedsak skje gjennom elevrådet, men også i fag. De ansatte skal legge til rette for at elevrådsrepresentanten har dialog med de andre elevene i klassen, for å sikre elevmedvirkning fra alle.

§ 3.2 Elevråd

Skolen skal ha et elevråd som er valgt av elevene ved skolen. Elevrådet/elevrådene skal bestå av elever på mellomtrinn og ungdomstrinn.

Elevrådets skal være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere arbeidet med skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringen og fastsetting av skoleregler.

§ 3.3 Foreldreutvalg

Skolene i Åfjord skal ha hvert sitt foreldreråd som består av alle foreldrene. Foreldrerådet kan velge et arbeidsutvalg (FAU). Rektor skal ha jevnlig dialog med leder av FAU. Rektor kan inviteres til FAU-møter for å gi informasjon og ha dialog.

§ 3.4 Samarbeidsutvalg

Kommunen skal fastsette hvilke brukerorgan skolene skal ha. Skolene i Åfjord skal ha hvert sitt samarbeidsutvalg med representanter for elever, foreldre, skoleledelse, ansatte og skoleeier.

Samarbeidsutvalget skal være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere arbeidet med skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringen og fastsetting av skoleregler.

§ 4 Generelt ansvar for elever, ansatte, foreldre og andre voksne.

Både elever, ansatte og foreldre har ansvar for å skape et godt skolemiljø. Viktigst er det at alle bryr seg om hverandre, oppfører seg pent mot hverandre, omtaler hverandre med respekt, inkluderer og tar avstand fra mobbing, diskriminering, vold og hærverk.

Operatør av skoleskyss har ansvar for å rapportere om uønsket atferd til skolen.

§ 5 Elevens generelle rettigheter og plikter

Skolen skal legge stor vekt på hva som er elevens beste i alle handlinger og avgjørelser som gjelder den enkelte elev.

Skolen skal gi elevene mestringsopplevelser gjennom et opplæringstilbud av høy kvalitet.

Opplæringen skal være i tråd med gjeldende lovverk, styringsdokumenter samt lokale vedtak og prioriteringer.

Skolen skal sikre elevenes rett til et trygt og godt fysisk og psykisk skolemiljø. Elevene skal oppleve at de er ressurser i et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel lek og læring.

Som elev har du rett til:

- et skolemiljø som gir deg læring, trygghet og sosial tilhørighet (§12-4)
- at alle behandler deg på en ordentlig måte
- at andre viser deg respekt og lar eiendelene dine i fred
- å bli hørt i alle saker som gjelder ditt eget forhold til skolen
- å få forklare deg før det blir tatt avgjørelse om sanksjoner
- å ha lærere og andre ansatte som griper inn og reagerer mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering

Elevene skal bidra til at de selv og andre er ressurser i et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel lek og læring.

Elevene skal delta aktivt i opplæringen og følge skolereglene. Elevene skal følge gjeldende lover, reglement og instruksjoner.

Som elev har du plikt til:

- å følge allment aksepterte normer for oppførsel og folkeskikk
- å behandle andre på en ordentlig måte
- å vise andre respekt og la deres eiendeler være i fred
- å ikke plage noen med mobbing eller andre krenkelser
- å arbeide for et trygt og godt skolemiljø for alle
- å følge ordensreglementet

- å møte presis til alle timer og avtaler, og ha med nødvendig utstyr
- å gjøre skolearbeidet til rett tid
- å rette deg etter beskjeder gitt av de voksne på skolen

§ 6 Elever sin rett til å be om tiltak som gjelder det psykososiale skolemiljøet

Opplæringsloven § 12 – 6 gir elever rett til å be skolen iverksette tiltak som vedrører det psykososiale skolemiljøet:

Alle som arbeider på skolen, skal melde frå til rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Det gjeld også når ein elev seier sjølv at ho eller han ikkje har det trygt og godt. Skolen skal snarast undersøkje saka og rette opp situasjonen med eigna tiltak. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlege tilfelle.

Statsforvaltaren skal avgjere om plikta til å rette opp situasjonen med eigna tiltak etter § 12-4 andre ledd og plikta til å lage ein skriftleg plan etter § 12-4 tredje ledd er oppfylt. Dersom saka ikkje er tatt opp med rektor, det er under ei veke sidan ho vart tatt opp eller eleven ikkje lenger går på den aktuelle skolen, skal statsforvaltaren avvise saka, om det ikkje er særlege grunnar til å behandle ho.

Regler

§ 7 Orden og oppførsel

Alle elever har rett til vurdering. Denne paragrafen forteller hva som ligger i begrepene orden og oppførsel i ordensreglementet. I *ordensbegrepet* ligger forberedelse, arbeidsvaner og arbeidsinnsats. I *oppførselsbegrepet* ligger all oppførsel i skoletiden, både mot elever, lærer og andre ansatte. Eksempler på oppførsel som skolen ikke aksepterer, er mobbing og andre krenkelser, bråk og skulk., jf. opplæringsloven § 3-4.

§ 7.1 Regler knyttet til orden

1. Møt presis til skoletimene og til andre avtaler
2. Ha med deg alt utstyr som er nødvendig for opplæringen
3. Gjør ferdig skolearbeidet innen de fastsatte tidsfrister
4. Ta godt vare på skolebøker, annet undervisningsmaterieell og alle eiendeler som tilhører skolen
5. Fusk på prøver eller annet innleveringsarbeid er ikke tillatt
6. Dersom ikke noe annet er bestemt ved skolen, skal du være på skoleområdet hele skoledagen - også i pausene og friminuttene. I særskilte tilfeller kan du bli pålagt å holde deg på bestemte deler av skoleområdet.
7. Hold det ryddig rundt deg, og bidra til at hele skoleområdet holdes rent og ryddig.
8. Har du behov for å være borte fra skolen, skal du så sant det er mulig, søke om permisjon i god tid på forhånd. Kontaktlærer kan gi to dager permisjon. Utover dette må søknad leveres til rektor. I alle andre tilfeller skal du så snart det er praktisk mulig, gi melding til din kontaktlærer om årsak til fraværet.
9. Personlige verdigjenstander er ikke dekket av kommunens elevforsikring, og bør derfor ikke tas med på skolen.

§ 7.2 Regler knyttet til oppførsel

1. Vis folkeskikk, og opptre med høflighet og respekt overfor alle andre ved skolen - for eksempel når det gjelder språkbruk, og i måten du tiltaler eller omtaler andre.
2. Elever og tilsatte skal hilse på hverandre når første skoletime begynner, og ellers når det er naturlig.
3. Hold nødvendig arbeidsro i skoletimene.

4. Bruk av skolens datamaskiner og bruk av Internett skal foregå i samsvar med skolens regler.
5. Den enkelte skole kan sette grenser for lek som kan medføre fare, eller lek som kan medføre ubehag, slik som snøballkasting.
6. Utstyr eller gjenstander som kan forstyrre undervisningen eller være til skade eller ubehag for andre, skal ikke tas med på skolen.
7. Hærverk, vold, mobbing, rasistiske utsagn eller handlinger og all form for sjikane, krenkelse eller trakassering er forbudt.
8. Besittelse og/ eller bruk av tobakk, snus osv. er forbudt.
9. Besittelse og/ eller bruk av alkohol eller andre rusmidler er forbudt.
10. Besittelse og/ eller bruk av farlige gjenstander - for eksempel kniv og slagvåpen - er forbudt.
11. Bruk av mobiltelefon og mobilklokke skal ikke forekomme i undervisningstida. I spesielle tilfeller kan lærer tillate bruk av smartklokke/mobiltelefon, men denne tillatelsen gjelder da kun den eksplisitte tidsramma tillatelsen omhandler.

Tiltak

§ 8. Generelt om bruk av tiltak

Vurdering av elevenes orden og oppførsel gjøres på bakgrunn av skolereglene. Vurderingen skal ha et helhetlig blikk for elevens orden og oppførsel over en lengre tidsperiode.

Brudd på skolereglene vil medføre en konsekvens. Reaksjonen skal være rimelig i forhold til hvor alvorlig regelbruddet er. Elevens personlige forhold (eks. alder, modenhet og utfordringer) skal også vektlegges når man velger reaksjonsform. Det vurderes i det enkelte tilfelle om foreldrene skal orienteres om regelbruddet, og om dette i tilfelle skal skje muntlig og/eller skriftlig.

En sanksjon skal komme så nær regelbruddet som mulig, men likevel ikke tidligere enn at hver sak er forsvarlig opplyst og behandlet.

Kollektiv straff og fysisk refsing eller annen krenkende handling er ikke tillatt. Ut ifra Straffelovens §17 og §18 om nødverge og nødrett, kan en ansatt ha rett og/eller plikt til å gripe inn.

§ 9. Brudd på ordensreglementet kan føre til:

1. Tilsnakk fra ansatt ved skolen.
2. Skriftlig advarsel.
3. Krav om at eleven rydder/vasker/fjerner mindre skade som eleven har påført bygg eller gjenstander.
4. Restriksjoner i bruken av skolens datamaskiner. (egen underskrevet avtale).
5. Avgrenset bevegelsesfrihet i friminutt - for eksempel påbud om å være i nærheten av en navngitt ansatt, eller om å holde seg på et avgrenset område inne eller ute.
6. Pause eller friminutt på andre tidspunkt enn andre elever.
7. Bortvisning fra undervisningen for *enkelttimer* eller *resten av dagen* – jf. Opplæringsloven § 13-1
Ungdomsskoleelever kan bortvises fra skolen i *inntil tre skoledager* etter alvorlige eller gjentatte brudd på ordensreglementet - jf. Opplæringsloven § 13-1
8. Bortvisning fra eksamen - etter først å ha fått advarsel - jf. Forskrift til opplæringsloven § 3-33.
9. Midlertidig eller permanent overføring til annen klasse eller basisgruppe.
10. Overføring til annen skole når hensynet til de andre elevene tilsier det, og andre tiltak allerede er prøvd - jf. 13-2. Skal bare benyttes i særlige tilfeller.
11. Pålegg om å erstatte skade - jf. Lov om skadeserstatning §§ 1-1 og 1-2.

12. Midlertidig beslagleggelse av mobilklokke/mobiltelefonen for resten av skoledagen dersom skolens ordensregler for bruk av mobilklokke/mobiltelefon ikke følges. Dersom dette skjer gjentatte ganger, må foresatte hente mobilklokke/mobiltelefonen på skolen.
13. Mobiltelefon som uten samtykke brukes til å fotografere og/ eller gjøre lydopptak av andre elever, *skal* beslaglegges. Er det mistanke om at fotograferingen og/ eller lydopptaket er krenkende, *skal* mobiltelefonen overleveres til politiet. Elevens foreldre skal i slike tilfeller alltid varsles av skolen uavhengig av om også politiet tar kontakt med dem.
14. Ved bruk av rusmidler og farlige gjenstander skal politiet kontaktes umiddelbart. Skolen skal beslaglegge rusmidler og farlige gjenstander og overlevere disse til politiet. Elevens foreldre skal i slike tilfeller alltid varsles av skolen uavhengig av om også politiet tar kontakt med dem.
15. Ved grove brudd på straffeloven - for eksempel grov vold, grove trusler, ildspåsettelse, bruk av eksplosiver, grovt hærværk eller grovt tyveri – skal politiet kontaktes umiddelbart. Elevens foreldre skal i slike tilfeller alltid varsles av skolen uavhengig av om også politiet tar kontakt med dem.

§ 10 Bruk av fysisk makt for å stanse vold, slåsskamp, hærværk osv.

Ansatte har plikt til å prøve å stanse vold, slåsskamp, hærværk osv. Hver enkelt ansatt skal selv vurdere situasjonen og så sant det er forsvarlig, gripe inn umiddelbart og om nødvendig bruke mild fysisk makt. Den fysiske makten må ikke ha karakter av straff mot enkeltelev(er).

§ 11 Vurdering med karakter i orden og oppførsel

Ungdomsskoleelever skal ha egne karakterer både i orden og i adferd. Å gi en elev annen karakter enn den beste skal *ikke* brukes som sanksjon eller straff, men karakteren skal fortelle eleven og elevens foresatte hvordan eleven forholder seg til skolens ordensreglement og til allment aksepterte normer for oppførsel og folkeskikk. Vurderingen skal ta hensyn til de forutsetningene eleven har.

Saksbehandling

§ 12 *Krav til skriftlig notat*

Dersom et av tiltakene i § 9 settes i verk mot en elev, må skolen lage et skriftlig notat som dokumentasjon. Det må komme frem hvilken elev tiltaket er rettet mot, hvilket tiltak som er iverksatt, hvilken ordensregel som er brutt, tidspunktet for ordensbruddet, tidspunktet for gjennomføring av tiltaket, hvordan eleven har forklart seg, og hva elevens foreldre og/ eller andre har uttalt. Slike vedtak kan gjøres av kontaktlærer eller rektor. Notatet skal undertegnes av den som har vedtatt tiltaket, og arkiveres. Eleven og/ eller elevens foreldre skal uoppfordret gis en kopi eller bli gjort kjent med retten til dokumentinnsyn.

§ 13 *Elevens rett til å forklare seg*

Før det kan tas avgjørelse om å bruke et av tiltakene i § 10, skal eleven gis anledning til å forklare seg for kontaktlærer, rektor eller den rektor bemyndiger – jf. Opplæringsloven § 10 – 2. For at saken skal være så godt opplyst som mulig – jf. Forvaltningsloven § 17, 1. ledd - må det vurderes å innhente opplysninger fra andre enn eleven selv, for eksempel fra elever og ansatte som var vitne til ordensbruddet, og fra de lærerne som kjenner eleven best - særlig elevens kontaktlærer.

§ 14 *Sanksjoner som bare kan ilegges av rektor*

- a) Det er bare rektor som kan avgjøre om et ordensbrudd skal anmeldes til politiet, eller om det skal kreves økonomisk erstatning fra elev og/eller foreldre.

b) Å bortvise en ungdomsskoleelev fra skolen for en hel dag eller mer er et enkeltvedtak og skal behandles etter reglene i forvaltningsloven kap., IV, V og VI, og opplæringsloven § 13-1.

Selv om opplæringsloven ikke gir pålegg om å varsle foreldrene til ungdomsskoleelever før bortvisningsvedtak fattes, stiller forvaltningsloven § 16 krav om forhåndsvarsel før enkeltvedtak kan fattes i de tilfeller en part ikke allerede har fått uttale seg gjennom søknad eller på annen måte. For å oppnå tidsmessig nærhet mellom ordensbruddet og bortvisningen kan hovedregelen om at et forhåndsvarsel skal gis skriftlig, avvikes. Av forhåndsvarselet skal det gå fram hvilken sanksjon som vurderes iverksatt, og hvilket ordensbrudd sanksjonen er en reaksjon på. Foreldrene sin frist til å uttale seg kan være kort.

Når bortvisningsvedtak fattes, må det komme frem av rektors saksutredning hvordan eleven har forklart seg, hva som er kommet frem i rådføringen med elevens lærere, hvilke andre konkrete hjelpe- eller refsingstiltak som er vurdert, og hvorfor disse ikke anses som tilstrekkelige.

Bortvisning fra eksamen er enkeltvedtak som skal behandles etter forvaltningsloven kap. IV, V og VI, samt forskrift til opplæringsloven § 3-33.

d) Å flytte en elev til en annen klasse eller basisgruppe er et enkeltvedtak, og skal behandles etter reglene i forvaltningsloven kap. IV, V og VI.

§ 15 Sanksjoner som bare kan ilegges av skoleeier

Å flytte en elev til en annen skole er et enkeltvedtak som krever behandling i henhold til forvaltningslovens kap. IV, V og VI og opplæringsloven § 13-2.

§ 16 Nedsatt karakter for ungdomsskoleelever i orden og/ eller oppførsel

Elever og foreldre til elever under 18 år skal varsles skriftlig dersom eleven står i fare for å få karakteren nokså god (Ng) eller lite god (Lg) ved halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter i orden eller oppførsel- jf. forskrift til opplæringsloven § 3-8. De skal få varsel straks det er klart at det er fare for nedsatt karakter eller bortfall av karakter, og eleven skal få mulighet til å forbedre karakteren sin.

Også de siste ukene og dagene av et skolehalvår har betydning for karaktersettingen. Det kan derfor forekomme tilfeller der brudd på ordensreglementet kommer på et så sent tidspunkt og/eller er av så alvorlig karakter, at et slikt forhåndsvarsel ikke gir eleven noen reell mulighet til å forbedre karakteren.

§ 17 Informasjon til elever og foresatte

Ved skolestart skal skolen (rektor sammen med kontaktlærere) årlig informere elever, foreldre og ansatte om skolereglene. Ordensreglementet tas opp som tema i klassene innen utgangen av august hvert skoleår og på første foreldremøte hver høst.

§ 18 Iverksetting

Forskriften trer i kraft fra 1. august 2024 og gjelder til forskriften endres eller oppheves.